

פרישה סמוך לדסת

ויקרא פרק טו

(1) (לא) והזרתם את בני ישראל משמאתם ולא ימתו בטמאתם בטמאתם אשר פתוכם:

תלמוד בבלי מסכת שבוש דף יז עמוד ב

(2) ת"ר: +ויקרא ט"ו+ והזרתם את בני ישראל מטומאתם - אמר רבי יאשיה: מיכן אזהרה לבני ישראל שיפרשו מנשותיהן סמוך לוסתן. וכמה? אמר רבה: עונה. א"ר יוחנן משום רבי שמעון בן יוחאי: כל שאינו פורש מאשתו סמוך לוסתה, אפילו הויין לו בנים כבני אהרן - מתים, דכתיב: והזרתם את בני ישראל מטומאתם והזוה בנדתה, וסמך ליה: אחרי מות. אמר ר' חייא בר אבא אמר רבי יוחנן: כל הפורש מאשתו סמוך לוסתה - הויין לו בנים זכרים, דכתיב: +ויקרא י"א+ להבדיל בין הטמא ובין הטהור, וסמך ליה: אשה כי תזרע וילדה זכר. רבי יהושע בן לוי אמר: הויין לו בנים ראויין להוראה, דכתיב: +ויקרא י"א+ להבדיל ולהורות.

(3) תלמוד בבלי מסכת יבמות דף טב עמוד ב

ואמר ריב"ל: חייב אדם לפקוד את אשתו בשעה שהוא יוצא לדרך, שנא': וידעת כי שלום אהלך וגו'. הא מהכא נפקא? מהתם נפקא: ואל אישך תשוקתך - מלמד, שהאשה משתוקקת על בעלה בשעה שהוא יוצא לדרך! א"ר יוסף. לא נצרכה אלא סמוך לווסתה. וכמה? אמר רבא: עונה. והני מילי לדבר הרשות, אבל לדבר מצוה - מיטרידי

(4) תוספות מסכת יבמות דף טב עמוד ב

חייב אדם לפקוד את אשתו - אומר ר"ת דפקידה זו אינו תשמיש אלא כשהוא רוצה לצאת בדרך אם הוא רחוק ממנה לא יצא לדרך אלא כ"כ ישוב אליה ויפקדנה או בתשמיש או בשאר דברים וידבר על לבה ופריך מהתם נפקא ליה מלמד שהאשה משתוקקת על בעלה כשיוצא לדרך ומסתמא כיון שמתאוה לו יש לו לפקודה דהמכבד אשתו עליו הכתוב אומר אז תקרא וגו' ומשני אמר רב יוסף לא נצרכה אלא לאשתו גדה ה"ג בכל הספרים ישנים והכי פי' דהז קרא אתא דאפילו באשתו גדה יש לו לפקודה וכמה עונה אע"פ שאסור לשמש מ"מ שמחה ותענוג הוא לה הואיל ורוצה לצאת בדרך והכי אמר' בריש הדר (עירובין סג: ושם) הישן בקילעא שאיש ואשתו ישנים שם עליו הכתוב אומר נשי עמי תגרשון מבית תענוגיה ואמר רב יוסף התם ואפילו אשתו גדה ומה שהגיהו בספרים לא נצרכה אלא סמוך לוסתה אין נראה כלל להגיהו כן לפי שרוצין לפרש דפקידה היינו תשמיש ובשבעות (דף יז: ושם) מוכיח דסמוך לוסתה מדאורייתא מוהזרתם את בני ישראל וגו' ועוד דמוקי לה ביוצא לדבר הרשות וא"כ אפילו למאן דאמר (גדה דף טו.) ווסתות דרבנן אם כן סמוך לווסתה נמי דרבנן מכל מקום למה יהא מותר ביוצא לדבר הרשות.

(5) תלמוד בבלי מסכת גדה דף סג עמוד ב

מתני'. היתה למודה להיות רואה בתחלת הוסתות, כל הטהרות שעשתה בתוך הוסתות - טמאות. בסוף הוסתות - כל הטהרות שעשתה בתוך הוסתות טהורות. רבי יוסי אומר: אף ימים ושעות וסתות; היתה למודה להיות רואה עם הנץ החמה - אינה אסורה אלא עם הנץ החמה. רבי יהודה אומר: כל היום שלה. גמ'... היתה למודה. והתניא, רבי יהודה אומר: כל הלילה שלה! לא קשיא, הא - דרגילה לראות בתחלת יממא, והא - דרגילה לראות בסוף ליליא. תני חדא: רבי יהודה אסרה לפני וסתה ומתירה לאחר וסתה. ותניא אידך: אסרה לאחר וסתה ומתירה לפני וסתה. ולא קשיא, הא - דרגילה למחזי בסוף ליליא, הא - דרגילה למחזי בתחלת יממא. אמר רבא: הלכה כרבי יהודה. ומי אמר רבא הכי? והתניא: +ויקרא ט"ו+ והזרתם את בני ישראל מטומאתם, מכאן א"ר ירמיה: אזהרה לבני ישראל שיפרשו מנשותיהן סמוך לוסתן. וכמה? אמר רבא: עונה. מאי לאו - עונה אחרית? לא, אותה עונה. ותרת למה לי? צריכא, דאי אשמועינן הא - הוה אמינא: ה"מ - לטהרות, אבל לבעלה - לא, קמ"ל. ואי מההיא - הוה אמינא: סמוך לוסתה עונה אחרית, קמ"ל אותה עונה.

(6) תוספות מסכת גדה דף טז עמוד א

ורב נחמן בר יצחק אמר בוסתות גופייהו פליגי - נראה דהלכה דוסתות דרבנן דהא רב נחמן בר יצחק דהוא בתראה אית ליה דלרב וסתות דרבנן ובפ' יש בכור (בכורות דף מט:) פסיק כרב באיסורי ועוד דקיימא לן כר' יהושע דבסמוך לגבי רבי אליעזר וכחכמים לגבי ר' מאיר ואע"ג דתנן בפ' בנות כותים (לקמן דף לט.) ברישא דהיתה במחבא הגיע שעת וסתה ולא בדקה טמאה מ"מ נראה דהלכה הוי וסתות דרבנן כדפרישית ועוד דאיכא דמוקי לה בפרק בנות כותים (שם) כרבי מאיר וכן פסק בשאלתות דרב אחאי ור"ח הלכך אשה שיש לה וסת ולא בדקה בשעת וסתה ואח"כ בדקה ומצאתה טהורה טהורה לבעלה ומיהו נראה לכתחלה צריכה לבדוק בשעת הוסת.

7 ר"ן על הרי"ף מסכת שוכרות דף א עמוד ב

או יום או לילה. אם וסתה ביום יפרוש ביום ואם וסתה בלילה יפרוש כל הלילה והכי מפרש לה במסכת גדה בפרק האשה (דף סג ב) והאי והזרתם אסמכתא בעלמא היא דהא קי"ל דוסתות דרבנן וכדמוכח בפ' כל היד (דף טז א) ועוד שהם התירו ליוצא לדרך לפקוד את אשתו סמוך לוסתה כדאיתא בפ' הבא על יבמתו (דף סב ב) ואי מדאורייתא היכי שרינן אלא ודאי כדכתבינן:

8 ספר אור זרוע ח"א - הלכות גדה סימן שנח

ומורי אב"י העזר"י אמר לי שרגילים לפרוש סמוך לוסתה כ"ד שעות שאם רגילה לראות ביום פורש ממנה כל הלילה שלפניו ואם רגילה לראות בלילה פורש ממנה כל הלילה והיום שלפניה.

9 בית יוסף יורה דעה סימן קפד

ומ"ש אם הוא ביום פורש ממנה אותו היום כולו אפילו אם הוסת בסופו וכו' עד ומותר ביום שלפניו ולאחריו. בסוף פרק האשה שהיא עושה צרכיה (סג:) איפסיקא הלכתא כרבי יהודה דסבר הכי וכך דברי כל הפוסקים ולאפוקי מה שנמצא כתוב על שם אור זרוע (ח"א סי' שנח) פורש אדם מאשתו סמוך לוסתה כ"ד שעות אם רגילה לראות ביום פורש ממנה כל אותו היום והלילה שלפניו וכן להיפך עד כאן ואין טעם ושורש לדברים אלו שהרי בגמרא מפורש כדברי הפוסקים ז"ל וכבר כתב האגור (סי' אלף שנח) על דברי אור זרוע הומרא יתירה היא:

וכמה עונה יום או לילה ביומי ניסן ותשרי וחצי יום וחצי לילה ביומי תמוז ושבט ע"כ וגראה שטעמו משום דמשמע ליה דשיעור עונה הוי י"ב שעות מהשעות שהם כ"ד ביום ובלילה ומ"מ גראה לי שאין לחוש לכך מאחר שהפוסקים לא הזכירוהו וגם לישנא דגמרא משמע דלא קפיד אלא על היום או על הלילה לא על השעות ולא הזכירו שעות בפרק האשה אלא משום פלוגתא דרבי יוסי דאיתא התם:

10 שולחן ערוך יורה דעה סימן קפד

סעיף א רוב הנשים יש להם וסתות (פ"י זמן קבוע אורח כנשים) לראות בזמן ידוע, א כגון מעשרים לעשרים יום ב (א) או משלשים לשלשים יום, א] וכל אשה ג שיש לה וסת קבוע, <א> בא עליה שלא בשעת וסתה ב] ד ואינה צריכה בדיקה לפני תשמיש. (רמב"ם) הגה: גם אין לה להחמיר לבדוק עצמה, לא לפני תשמיש ולא לאחר תשמיש, שלא יהא לבו נוקפו ופורש (טור ומרדכי ריש הלכות גדה ורוב הפוסקים). ג] אבל שלא בשעת תשמיש, כל המרכה לבדוק הרי זו משוכחת.

סעיף ב בשעת וסתה, ה (ב) צריך (ג) לפרוש ממנה (ד) <ב> עונה אחת, ו <ג> ולא משאר (ה) קריבות אלא מתשמיש (המטה) בלבד. אם הוא ביום, (ו) פורש ממנה ז (ז) אותו היום כולו אפילו אם הוסת בסופו, ומותר מיד בלילה שלאחריו, וכן אם הוא בתחלתו, פורש כל היום ומותר כל הלילה שלפניו. וכן הדין אם הוא בלילה, פורש כל הלילה ומותר ביום שלפניו ולאחריו, ד] בין שקבעה וסת בג"פ או בפ"א. הגה: ה] וכל זה לא מיירי אלא בוסת התלוי בימים ח אבל לא בוסת התלוי <ד> בשינוי הגוף (כ"י בשם הראב"ד), וע"ל סימן קפ"ט....

סעיף ו יג] אם וסת נמשך ב' או ג' ימים, ששופעת או מזלפת, טז אינה צריכה לפרוש <ט> אלא עונה (יב) הראשונה של הוסת, וכיון שעברה עונה ולא ראתה, מותרת.

סעיף ט כב יט] שאר נשים, צריכות (טז) בדיקה (יז) כשיגיע הוסת. עבר הוסת ולא בדקה ולא (יח) הרגישה, טהורה בלא בדיקה. כ] וי"א שאסורה כג <יב> עד (יט) שתבדוק, (כ) <יג> אם יש לה וסת (כא) קבוע, כא] או שהוא יום ל' אע"פ שאינו קבוע. (והכי נהוג, כד וכן הוא לקמן סימן קפ"ט).

סעיף י הרוצה לצאת לדרך צריך לפקוד אשתו אפילו (כב) סמוך לוסתה. הגה: כב] <יד> ואפילו בתשמיש שרי. (טור בשם י"א וב"י בשם רש"י וראב"ד ורשב"א ור' ירוחם). כה ומ"מ כו המחמיר (כג) שלא (כד) לפקדה רק <טו> בדברי רצוי, תע"ב (ב"י בשם סמ"ג). וכבר נתבאר כז דכל מיני קורבה ואהבה שרי, מלבד תשמיש. כג] ואם הולך לדבר מצוה א"צ לפקוד אשתו. (המ"מ פ"ד דא"ב ובהגהות ש"ד). כד] וי"א אם אדם רוצה לילך לדרך, ואשתו גדה (כה) ותטבול כח תוך עונה אחת, כט (כו) צריך להמתין. (נ"י פרק הבא על יבמתו).

11 פתוד תשובה יורה דעה סימן קפד

(ג) לפרוש ממנה - ע"י בתשו' גודע ביהודה חי"ד סי' נ"ה ונ"ו שהעלה דמה שאמרו וסתות דרבנן היינו לענין שלא אמרינן שכבר ראתה בשעת וסתה משום דנגד חזקה אורח בזמנו בא יש חזקה טהרה אבל לענין לפרוש מאשתו סמוך לוסתה הוא מן התורה דחיישינן שמא תראה ולא אמרינן על להבא נוקים לה בחזקה טהרה דאטו לעולם לא תראה. ודמי להא דאמרו שמא מת לא חיישינן ושמא ימות חיישינן ע"ש